

Hungarian Academy of Sciences
Centre for Social Sciences
Institute for Minority Studies

A PDF fájlok elektronikusan kereshetőek.

A dokumentum használatával elfogadom az
[Europeana felhasználói szabályzatát](#).

NEMZETISÉGI STATISZTIKA

A nemzetiségi kérdés európai jelentőségét mutatja, hogy Európában a két világháború közti időben 400 millió többségi népelemmel szemben 62 milliónyi nem többségi népcsoport állott; és mivel a nemzetiség fő meghatározójának, a közösségtudatnak külső ismertetője nincs, a nemzetiségek számbavétele és számontartása leginkább a nyelv, az aránylag legjobban ellenőrizhető sajátság alapján történik. Tehát az anyanyelvet kutatják, de ennek meghatározása is sok árnyalati különbséget mutat. Ausztriában az utolsó népszámláláskor (1934) azt a nyelvet tudakolták, amelynek kultúrközösségéhez a megszámlált magát tartozónak érzi; Csehszlovákia a legjobban elsajátított, legfolyékonyabban beszélt nyelvet; Magyarország azt a nyelvet tekinti anyanyelvnek, amelyet valaki magáénak vall s amelyen a legjobban, legszívesebben beszél; Bulgária a gyermekkorában otthon tanult nyelvet, amelyen gondolkodik s általában a legkönnyebben beszél; Románia pedig azt a nyelvet, amelyet a megszámlált övéi körében rendszerint beszél s amelyet szülőitől tanult. Vannak azonban államok, melyek a népszámlálás alkalmával közvetlenül a nemzetiséget is, vagy csupán a nemzetiséget kérdezték. Az 1930 körüli népszámlálások alkalmával a dunai államok közül az anyanyelvet Ausztria, Csehszlovákia tudakolta, úgy az anyanyelvet, mint a nemzetiséget Románia, Jugoszlávia, Bulgária kérdezte, bár mindkét vonatkozásban a friss adatok nem mindenütt állnak rendelkezésre. Magyarország az anyanyelvi statisztikáról 1941-ben tért át mindkét kérdés feltevésére.

A dunavölgyi népek között számban a legnagyobb a román, összesen 14 millió. Ezután a magyarság következik, dunavölgyi száma 12.7 millió. A szerbek 7 milliót, a horvátok 3.5 milliót, a szlovének 1.3 milliót tesznek, a délszlávok együttes száma tehát 12 milliót érhet el. A csehek száma 7.5 millió, a szlovákoké 2.6 millió, együtt a 10 milliót meghaladja. E számokban a felsorolt népeknek a Duna-tájékon kívül élő töredékei nincsenek beszámítva. Egyébként a világ többi részén számuk legfeljebb Amerikában jelentős, ahol részben asszimilálódtak.

Az első világháború előtt a Délkelet-Európa jórészt elfoglalt Monarchiában mind Ausztria, mind Magyarország kevert nemzetiségű állam volt. A régi Ausztria egyes tartományai pl. túlnyomóan szláv népességűek voltak, a németiség aránya 35.6 százalék volt. A magyarság aránya Magyarországon (Horvát-Szlavonország nélküli terület) 54.4, a Magyarbirodalomban 48.1 százalék volt.

A párisi környéki békekötések Ausztriát és Magyarországot nemzeti államokká tették, viszont a többi államok váltak erősen nemzetiségi államokká, amint ezt a következő százalékszámok mutatják:

Ausztria 1934		Csehszlovákia 1930		Magyarország 1930		Jugoszlávia 1931		Románia 1930	
Német	97.4	Cseh	50.5	Magyar	92.1	Szerb	47.7	Román	71.9
Egyéb	2.6	Német	22.5	Német	5.5	Horvát	23.3	Magyar	7.9
		Szlovák	15.7	Szlovák	1.2	Szlovén	8.8	Rutén	5.5
		Magyar	4.9			Macedón	5.5	Német	4.1
		Rutén	3.9			Német	3.6	Zsidó	4.0
		Zsidó	1.4			Albán	3.4	Bulgár	2.0
						Magyar	3.3		

Csehszlovákiában a hivatalos adat szerint 1920-ban 35.0, 1930-ban 33.8% idegen nemzetiség élt még akkor is, ha a szlovákokat nem tekintjük kisebbségi népeknek. Romániában a román statisztika szerint 1920-ban 35.8, 1930-ban 28.1 a kisebbségek aránya. Jugoszláviában a nem szláv elemek kb. 15—20 százalékot tettek. Ha pedig az összetett népfogalmakat, mint a csehszlovák és jugoszláv, elemeikre bontjuk, azt találjuk, hogy Csehszlovákiában a csehek a szlovákok nélkül 1921-ben 49 százalékot, 1930-ban 51 százalékot képviseltek. Jugoszláviában a szerbek a lakosság nem egészen felét tették.

A régi — első világháború előtti — Ausztria 28.0 millió lakosának (csak osztrák állampolgárok) nemzetiségi megoszlása az 1910. évi népszámlálás szerint a következő volt:

		%
Német	9,950.266	35.6
Cseh, morva, szlovák	6,435.983	23.0
Lengyel	4,967.984	17.8
Rutén	3,518.854	12.6
Szlovén	1,252.940	4.5
Szerb, horvát	783.334	2.8
Olasz, ladin	768.422	2.7
Román	275.115	1.0
Magyar	10.974	0.04
	27,963.872	100.0

Az egykori Ausztriában tehát a szláv népek együttes aránya a 60 százalékot is elérte.

Egészen megváltozik a kép az első világháború után, amikor Dél-kelet-Európában Ausztria lett a legegységesebb népű állam. Az 1934. évi népszámlálás itt 97.4% németet talált, a nemzetiségi megoszlás pedig a következő volt:

		%
Német	6,584.547	97.4
Cseh	48.251	0.7
Horvát	42.354	0.6
Szlovén, vend	31.703	0.5
Magyar	18.076	0.3
Cigány	7.026	0.1
Szlovák	3.615	0.1
Egyéb	16.291	0.2
Ismeretlen	8.370	0.1
Összesen:	6,760.233	100.0

Csehszlovákia utolsó hivatalos statisztikája a következő képet mutatja:

Csehszlovákia
nemzetiségi adatai 1930-ban:

		%
Cseh	7,446.632	50.5
Német	3,318.445	22.5
Szlovák	2,309.972	15.7
Magyar	719.569	4.9
Rutén	568.941	3.9
Zsidó	204.779	1.4
Lengyel	100.322	0.7
Cigány	32.857	0.2
Román	14.170	0.1
Horvát	6.026	0.0
Egyéb	7.823	0.1
Összesen:	14,729.536	100.0

Szlovákia
anyanyelvi adatai 1938-ban:

		%
Szlovák	2,260.894	85.1
Német	128.347	4.8
Cseh	77.488	2.9
Ruszin	69.106	2.6
Magyar	57.897	2.2
Zsidó	28.763	1.1
Cigány	26.265	1.0
Lengyel	3.848	0.1
Egyéb	3.818	0.2
Összesen:	2,656.426	100.0

Magyarországon a honfoglalás után a magyarság aránya 80 százalékra tehető, sőt vannak becslések, hogy a tatárjárás előtt (1241) a 90 százalékot is elérte. A háborúk és sorscsapások azonban elsősorban a magyar elemet gyérítették, amelyet folyvást idegenekkel kellett pótolni. Ezért a magyarság aránya sokszor süllyedt igen alacsonyra, a mélyponton az ország lakosságának 40 százalékánál is alább, de mindannyiszor fokról fokra regenerálódik. Már a tatárjárás és az ennek nyomán szükségessé vált nagymérvű telepítések mintegy 60 százalékra gyengítik le a magyarság arányát. A szörnyű pusztítást a magyarság kiheveri. Mátyás király idejében (XV. század vége) 4 millióra, az össznépesség 75—80 százaléka erősödik fel a magyar elem. A török háborúk ismét erősen sorvasztják az ország lélekszámát s különösen a magyarság arányát, mint-hogy török járom alá és a harcok központjába a legmagyarabb országrész került. A pusztulás nyomán megindult hatalmas bevándorlások, amelyek 1787-ig 8 millióra ugratják fel az ország lakosságát, a magyarság arányát 3.1 millióra, 39 százalékra csökkentik. Ez az a minimum, amely a történelem folyamán valaha is előfordult. A XVIII. század végén a tömeges bevándorlások megszűnnek s ettől kezdve ismét érvényesül a magyarság természetes élettereje. Az 1850-ben 4.8 milliót tevő magyarság fokról fokra teret nyer, hat évtized alatt megkétszereződik s 1910-ig kerekén 10 millióra szökik fel.

A történelmi Magyarország területén a lakosság számának fokozatos növekedését a XV. századtól kezdődően az alábbi adatok mutatják:

1720	3.5 millió
1787	9.4 „
1850	13.2 „
1869	15.5 „
1880	15.7 „
1890	17.5 „
1900	19.3 „
1910	20.9 „
1920	21.3 „
1930	23.0 „
1940	24.8 „

A magyarok számát, ugyancsak a történelmi Magyarországon, de a horvát-szlavon területek nélkül, a következő kimutatást adja:

1720	1.9 millió	55.0%
1787	3.1 „	39.0%
1850	4.8 „	41.6%
1869	6.2 „	45.5%
1880	6.4 „	46.6%
1890	7.4 „	48.5%
1900	8.6 „	51.4%
1910	9.9 „	54.4%
1920	9.9 „	54.0%
1930	11.0 „	55.0%
1940	11.9 „	54.7%

Az ozmán uralom következtében üresen maradt területekre nagyszámmal idegen telepeseket hoztak be és a XVIII. század végén csak a délkeleti részén amagyar területnek, Bánátban 450.000 németet telepítettek le és ugyanebben az időben kb. 180.000 román is bevándorolt. Ehhez a számhoz még hozzá kell venni azt a kb. 200.000 főnyi szerbséget, amely a XVII. század vége felé vándorolt be az országba Csernojevič Arzén patriarcha vezetésével.

Ami a nemzetiségek eloszlását illeti Magyarországon, ez 1910-ben a következő volt:

Magyar	9,944.627	54.5%
Román	2,948.186	16.1%
Szlovák	1,946.357	10.7%
Német	1,903.357	10.4%
Kárpátorosz	464.270	2.5%
Szerb	461.516	2.5%
Horvát	194.808	1.1%
Egyéb	401.412	2.2%

Horvát-Szlavonia lakosságának megoszlása nemzetiségi szempontból ugyancsak az 1910. évi adatok szerint a következő volt:

Horvát	1,638.354	62.5%
Szerb	644.955	24.6%
Magyar	105.948	4.1%
Német	134.078	5.1%
Szlovák	21.613	0.8%
Kárpátorosz	8.317	0.3%
Egyéb	68.689	2.6%

A szűkebb értelemben vett történelmi Magyarországon tehát, Horvátország és Szlavonia nélkül, a fenti számok a következőképpen változtak az 1930. évi magyar, 1930. évi cseh, 1930. évi román, 1931. évi jugoszláv és 1934. évi osztrák népszámlálás eredményeinek alapulvételével:

Magyar	10.6 millió	53%
Román	3.3 „	16%
Szlovák	2.5 „	12%
Német	1.8 „	9%
Rutén	0.6 „	3%
Szerb	0.6 „	3%
Egyéb	0.8 „	4%
összesen	20.2 millió	100%

Ami a nemzetiségek lélekszámának változását illeti Magyarországon 1880—1910 között, ezt az alábbi számok mutatják:

Év.	Összesen	Magyar.	Német	Szlovák
1880	15,642.102	6,445.487	1,953.911	1,864.529
%	100.0	41.2	12.5	11.9
1890	17,463.791	7,477.334	2,129.406	1,921.599
%	100.0	42.8	12.2	11.0
1900	19,254.559	8,742.301	2,135.181	2,019.641
%	100.0	45.4	11.1	10.5
1910	20,886.487	10,050.575	2,037.435	1,967.976
%	100.0	48.1	9.8	9.4

Év	Román	Ruszin	Horvát	Szerb	Egyéb
1880	2,405.085	356.062	2,352.339		264.639
%	15.4	2.3	15.0		1.7
1890	2,604.027	384.231	1,563.748	1,062.378	321.068
%	14.9	2.2	9.0	6.1	1.8
1900	2,799.479	429.447	1,682.104	1,048.645	397.761
%	14.5	2.2	8.7	5.5	2.1
1910	2,949.032	472.587	1,833.162	1,106.471	469.255
%	14.1	2.3	8.8	5.3	2.2

A nemzetiségek számának alakulását rendkívül befolyásolta a *kivándorlási mozgalom* is, amely az osztrák-magyar területről elsősorban Amerika felé irányult. A történelmi Magyarországról az európai kikötői hivatalok feljegyzéseinek alapulvételével a kivándorlók száma az alábbi volt, megjegyezve, hogy 1898-ig a feljegyzések nem tüntetik fel a kivándorló nemzetiségét:

1889	25.144
1890	31.470
1891	33.006
1892	35.126
1893	23.002
1894	8.044
1895	25.858
1896	24.846
1897	14.310
1898	23.128

A kivándorlók számának változását 1899-től 1914-ig az alábbi számok mutatják:

		Magyar.	Német	Szlovák	Román
1899	37.193	8.322	4.068	14.251	4.472
1900	38.888	9.883	4.393	14.170	3.092
1901	55.377	14.301	5.328	19.302	4.973
1902	64.055	17.821	8.147	18.760	4.429
1903	68.457	17.896	10.901	17.063	5.585
1904	70.488	21.856	12.134	17.477	9.892
1905	165.861	43.754	28.303	38.770	17.747
1906	169.202	52.121	30.551	32.904	20.859
1907	192.982	58.739	37.611	32.737	26.491
1908	52.942	17.144	10.609	9.308	8.277
1909	113.315	32.802	19.640	24.229	16.224
1910	93.324	25.562	16.758	18.010	14.968
1911	64.057	20.143	13.221	11.595	8.227
1912	104.663	31.478	16.803	17.029	18.620
1913	96.721	29.301	14.124	14.827	20.656
1914	92.399	29.686	14.390	10.081	26.960

	Kárpátorosz.	Horvát	Szerb	Egyéb
1899	1.676		3.999	405
1900	3.116		3.928	306
1901	3.553		7.483	437
1902	3.328		10.698	872
1903	3.204		13.026	782
1904	2.895		5.289	945
1905	7.287	17.523	10.376	2.101
1906	4.920	16.016	9.950	1.881
1907	5.088	16.589	13.514	2.213
1908	1.917	3.251	1.737	699
1909	5.159	8.817	5.587	857
1910	3.805	9.817	6.430	974
1911	2.269	5.338	2.512	752
1912	3.761	9.961	5.908	1.103
1913	3.002	8.805	4.892	1.114
1914	2.952	4.178	3.518	634

Mindent összevéve 1901—1910 között, vagyis a két népszámlálási év között 1,049.003 lakós vándorolt ki tengerentúlra. Ezek között magyar volt 301.996 (28.8%), német 179.982 (17.2%), szlovák 228.560 (21.8%), román 129.445 (12.3%), rutén 41.156 (3.9%), szerb, horvát 156.103 (14.9%), egyéb 11.761 (1.1%).

Az 1910. évi magyar népszámlálás adatai szerint a trianoni Magyarország egyes részein a nemzetiségek százalékos aránya a következő volt:

	Magyar	Német	Szlovák (tót)	Román	Rutén	Horvát	Szerb	Egyéb
			s z á z a l é k					
Magyarbirodalom 20.9 millió ¹⁾	48.1	9.8	9.4	14.1	2.3	8.8	5.3	2.2
Romániához csatolt terület (5.3 millió)	31.6	10.8	0.6	53.8	0.4	0.0	1.0	1.8
Jugoszláviához csatolt terület (4.1 millió) ²⁾	13.5	10.6	1.6	1.9	0.5	41.9	24.9	5.1
Csehszlovákiához csatolt terület (3.5 millió)	30.3	7.4	48.1	0.4	12.3	0.1	0.0	1.4
Ausztriához csatolt terület (292 ezer)	9.0	74.4	0.2	0.0	0.0	15.0	0.0	1.4
Lengyelországhoz csatolt terület (24 ezer)	1.0	1.7	35.4	—	0.0	0.0	—	61.9
Olaszországhoz csatolt terület (50 ezer)	13.0	4.7	0.4	0.3	0.0	26.0	0.8	54.8
Elcsatolt terület ös- zesen (13.3 millió)	25.0	11.2	13.6	22.0	3.6	13.5	8.1	3.0
Magyarországnak maradt (7.6 millió)	88.4	7.3	2.2	0.4	0.0	0.5	0.3	0.9

1) Anyaország, vagyis Magyarország Horvát-Szlavonország nélkül (18.3 millió): magyar 54.5, német 10.4, szlovák 10.7, román 16.1, rutén 2.5, horvát 1.1, szerb 2.5, egyéb 2.2%.

2) Horvát-Szlavonország nélkül (1.5 millió): magyar 30.0, német 20.1, szlovák 3.1, román 5.1, rutén 0.7, horvát 6.1, szerb 25.3%.

Az első világháború előtti Magyarországból Romániának ítélt területen az 1910. évi népszámlálás 53.8% román népességet talált, a Csehszlovákiának jutott területen a szlovákoknak az aránya 48.1% volt. A

Jugoszláviához csatolt területen 41.9% a horvát és 24.9 a szerb, de a Horvát-Szlavonország nélküli területrészen a horvátok aránya csupán 6%, a szerbeké 24.9%. A Magyarbirodalomból elcsatolt több mint 13 millió léleknek mindössze 33%-a volt azonos nemzetiségű a szomszéd, ill. újonnan alkotott államok uralkodó népével. A páriskörnyéki békék Délkelet-Európában egyedül a magyarságnak juttattak az államalkotó nép európai lélekszámánál kisebb népességű országot. A trianoni Magyarország határain belül a régi Magyarbirodalom 1910-ben kerekén 10 milliót tevő magyar lakosságának csak 66.9%-a lakott. A francia Tesnièrenek Európa 1926. évi megoszlását tárgyaló s az utódállamok népszámlálási adataira támaszkodó adatai szerint míg a magyarságnak alig háromnegyedrésze lakott a trianoni Magyarországon, amelynek népességében mintegy 90%-os többséget alkotott, addig Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia államalkotó népessége közel 100%-ban lakott saját országában s ennek ellenére ott csak kétharmad, illetve háromnegyed résznyi többséget képviselt.

Az 1938-ban, 1939-ben, 1940-ben és 1941-ben történt négyszeri átmeneti jellegű területnövekedés — az alábbi adatokból kitetszően — túlnyomóan magyar népesség által lakott területeket csatolt vissza, mint azt az alábbi táblázat is mutatja:

	V i s s z a c s a t o l t					Magyar- ország összesen
trianoni	felvidéki	kárpát- aljai	erdélyi és keleti	dél- vidéki		
t e r ü l e t						
I. Szám szerint.						
Anyanyelv.						
Magyar	8,657.172	892.677	69.761	1,343.695	401.534	11,364.839
Német	477.057	9.054	9.627	47.508	177.045	720.291
Szlovák	75.920	116.213	24.669	20.885	32.780	270.467
Román	14.161	687	15.414	1,069.211	817	1,100.290
Kárpátukrán (rutén)	4.582	23.784	501.047	20.622	13.875	563.910
Horvát	22.269	108	85	73	106.205	128.740
Bunyevác, sokác stb.	16.490	11	3	10	62.480	78.994
Szerb	5.444	90	8	108	159.105	164.755
Vend, szlovén	4.816	11	5	5	65.478	70.315
Cigány	18.661	5.477	1.753	25.166	6.719	57.776
Jiddis, héber	1.579	11.279	70.630	48.452	385	132.325
Egyéb	20.944	2.601	998	1.411	3.589	29.543
Ismeretlen	897	30	22	114	15	1.078
Összesen:	9,319.992	1,062.022	694.022	2,577.260	1,030.027	14,683.323

II. Százalékban.
a) *Anyanyelv.*

Magyar	92.8	84.1	10.1	52.1	39.0	77.5
Német	5.1	0.9	1.4	1.8	17.2	4.9
Szlovák	0.8	10.9	3.6	0.8	3.2	1.8
Román	0.2	0.1	2.2	41.5	0.1	7.5
Kárpátukrán (rutén)	0.0	2.2	72.2	0.8	1.4	3.8
Horvát	0.2	0.0	0.0	0.0	10.3	0.9
Bunyevác, sokác stb.	0.2	0.0	0.0	0.0	6.1	0.5
Szerb	0.1	0.0	0.0	0.0	15.4	1.1
Vend, szlovén	0.1	0.0	0.0	0.0	6.3	0.5
Cigány	0.2	0.5	0.2	1.0	0.6	0.4
Jiddis, héber	0.1	1.1	10.2	1.9	0.0	0.9
Egyéb	0.2	0.2	0.1	0.1	0.4	0.2
Ismeretlen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Összesen:	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

		V i s s z a c s a t o l t				
	trianoni	felvidéki	kárpát- aljai	erdélyi és keleti	dél- vidéki	Magyar- ország összesen
		t e r ü l e t				
b) Nemzetiség.						
Magyar	95.8	87.4	13.0	53.6	54.9	80.9
Német	3.3	0.6	1.2	1.7	16.6	3.6
Szlovák	0.2	8.1	3.1	0.8	2.9	1.2
Román	0.1	0.0	2.1	39.9	0.0	7.2
Kárpátukrán (rutén)	0.0	1.7	71.0	0.8	1.3	3.7
Horvát	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	0.1
Bunyevác, sokác stb.	0.0	0.0	0.0	0.0	5.2	0.4
Szerb	0.0	0.0	0.0	0.0	15.1	1.1
Vend, szlovén	0.0	0.0	0.0	0.0	1.8	0.1
Cigány	0.3	0.7	0.3	1.3	0.6	0.5
Zsidó	0.1	1.3	9.2	1.8	0.4	1.0
Egyéb	0.2	0.2	0.1	0.1	0.3	0.2
Ismeretlen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Összesen:	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Az első világháború utáni u. n. trianoni területen a magyarság aránya anyanyelv szerint 92.8 százalékot, nemzetiség szerint 95.8 százalékot, az 1939-es országterületen anyanyelv szerint 77.5 százalékot, nemzetiség szerint 80.9 százalékot tett.

Az első világháború után a délszláv népekből alakított Jugoszláviában a vezető népelem, a szerbség az utolsó (1931) népszámlálás alkalmával az ország népességének 47.7 százalékát tette. Félenyi volt (23.3 százalék) a horvátság aránya.

Jugoszláviában a horvát és szerb népelem túlnyomóságára világot vetnek Jugoszlávia egyes területrészeinek 1921. évi népszámlálási adatai (a szerb és horvát népelem nem választható széjjel):

	Szerb és horvát s z á z a l é k	Egyéb szláv
Szerbia	81.2	0.3
Montenegró	91.4	0.1
Bosznia és Hercegovina . .	96.6	1.8
Dalmácia	98.6	0.4
Horvát-Szlavonország . . .	89.3	3.2
Szlovénia	1.0	93.6 ¹⁾
Bánát, Bácska, Baranya ²⁾ .	37.2	5.5
Összesen:	74.4	10.0

1) Szlovén 93.2%.

2) Magyar 27.7, német 23.8, román 5.4%.

Horvátország területén az 1931. évi népszámlálás a németek számát mintegy 150 ezerben állapította meg, az 1941. évi önnépszámlálás szerint 180 ezren vallották magukat németnek.

Jugoszlávia anyanyelvi adatai viszont 1931-ben:

		%
Szerb	6,646.529	47.7
Horvát	3,239.262	23.3
Szlovén, vend	1,221.996	8.8
Albán	759.282	5.5
Német	495.509	3.6
Macedón	478.640	3.4
Magyar	465.800	3.3
Román	134.514	1.0
Török-tatár	165.062	1.1
Zsidó	44.996	0.3
Bolgár	6.173	0.0
Egyéb	276.275	2.0
Összesen:	13,934.038	100.0

Az 1938-ról rendelkezésre álló adatok szerint *Albánia* lélekszáma 1,063.893 volt. Az össznépességben az albánok aránya 86.3 százalékot tett, a többi nemzetiségek aránya csekély: szerb 33.3 százalékra, rüg, török-tatár 1.9, görög 1.4 százalék. Más forrás (*Encyclopédie économique des Balkans*) szerint a lakosság 95 százaléka albán; mintegy 30 ezer fő a kucovlachok (latin nyelvcsaládhoz tartozó, szláv elemeket tartalmazó nyelv) száma s 20 ezer az egyéb (szerb, görög, bolgár) nemzetiségek együttes száma.

Bulgária anyanyelvi adatai 1934-ben:

	Szám	%
Bolgár	5,274.854	86.8
Török tatár	622.645	10.2
Cigány	80.532	1.3
Zsidó	28.026	0.5
Örmény	23.045	0.4
Román	16.405	0.3
Ruszin, orosz	11.928	0.2
Görög	9.601	0.1
Német	4.171	0.1
Egyéb	6.732	0.1
Összesen:	6,077.939	100.0

Az első világháború utáni *Romániában* a területgyarapodások folytán az idegen nemzetiségek aránya jelentős. Romániába a szomszéd államokból bekebelezett területrészek némelyikén a románság kisebbségben volt. Országrészek szerint ugyanis 1920-ban a kerekaszámban 16 milliónyi népesség nemzetiség szerinti megoszlása a következő volt:

	Román	Magyar	Német	Zsidó	Ukrán	Bulgár	Török tatár
			s z á z a l é k				
Erdély, Bánság és a határos területek	57.3	25.5	10.6	3.5	0.4	0.3	—
Bukovina	46.6	1.3	8.4	10.9	27.9	—	—
Besszarábia	64.0	—	3.0	10.2	9.7	5.6	2.5
Ó-Románia	90.5	2.0	0.4	3.3	—	0.8	0.6
Új-Dobrudza	2.7	—	—	—	—	49.2	43.4
Románia összesen:	71.9	9.1	4.5	4.9	3.1	2.2	1.4

Az 1930. évi népszámlálás szerint az ország akkor 18.1 milliónyi népességében volt:

	Nemzetiség	s z e r i n t		Anyanyelv	
		%		%	
Román	12,981.324	71.9		13,180.936	73.0
Magyar	1,425.507	7.9		1,554.525	8.6
Rutén, orosz	991.265	5.5		1,092.466	6.1
Német	745.421	4.1		760.687	4.2

Az északkeleti, besszarábiai, bukovinai, dobрудzsai részeknek 1940-ben történt leszakadása után megmaradt országterület és az elcsatolt részek nemzetiségi képe az 1930. évi népszámlálási adatok alapján a következő:

	S z á z a l é k						1930	1941 ²⁾
	Románia	Szovjet- Unió- hoz	Magyar- ország- hoz	Bulgá- riához	Elcsatolt terület összesen	Román- niának maradt	az ideiglenesen az orosz megszállás alól visszakért területrésszel	
	csatolt terület						1930	1941 ²⁾
			s z á z	a l é k			é v i a d a t	é v i a d a t
Román	71.9	52.3	49.2	19.0	49.2	83.7	76.7	78.8
Magyar	7.9	—	38.1	0.1	14.8	4.3	3.4	—
Német	4.1	3.3	2.9	0.1	2.9	4.8	4.4	3.8
Orosz	2.3	10.5	0.1	0.3	5.9	0.4	2.6	1.4
Rutén, ukrán	3.2	15.7	1.0	—	9.1	0.2	3.6	4.7
Szerb, horvát, szlovén	0.3	—	—	0.1	—	0.4	0.3	—
Bulgár	2.0	4.8	—	37.8	4.9	0.5	1.5	1.6
Cseh-szlovák	0.3	—	0.8	—	0.3	0.3	0.2	—
Lengyel	0.3	0.9	—	—	0.5	0.1	0.3	0.2
Hutani	—	0.3	—	—	0.2	—	0.1	0.1
Zsidó	4.0	8.1	5.8	0.2	6.7	2.6	3.7	2.5
Görög	0.1	0.1	—	0.3	0.1	0.2	0.2	—
Ukrán	—	0.1	—	—	—	—	—	—
Örmény	—	—	—	0.5	0.1	0.1	0.1	—
Török, tatár	1.0	—	—	37.2	2.2	0.3	0.3	—
Gagauzi	0.6	2.9	—	1.8	1.7	—	0.6	0.8
Cigány	1.5	0.4	1.9	2.1	1.1	1.6	1.4	1.3
Egyéb	0.3	0.4	0.1	0.3	0.2	0.4	0.4	4.8
Összesen millióban:	18.1	3.4	2.4	0.4	6.2	11.9	15.3	15.1

¹⁾ Forrás: Analele institutului statistic al României, Volümül I., Bucuresti 1942.

²⁾ Az 1941-re közölt adat kétes értékű. Más becslések szerint a Bukovinával és Besszarábiával újból megnövekedett Románia lélekszáma 16.9–17.1 millió volt.

Romániában 1930-ban 366 ezer bolgárt számláltak. Közülük Dél-Dobrudzsának Bulgáriához történt visszacsatolásával 137 ezer, mint visszavándorló pedig mintegy 65 ezer bolgár került volt vissza Bulgáriába.